

ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

СЕРПЕНЬ 2021, № 8 (22)

ЗЕЛЕНСЬКИЙ УВІВ У ДІЮ РІШЕННЯ РНБО ПРО РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

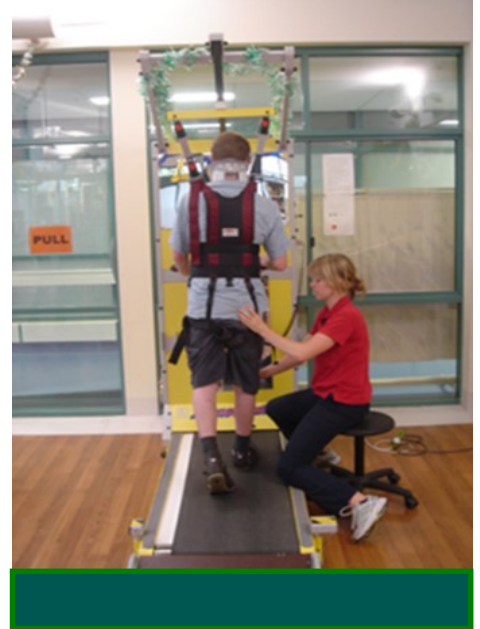
Президент України Володимир Зеленський підписав указ, який вводить у дію рішення Ради національної безпеки і оборони "Про стан національної системи охорони здоров'я та невідкладні заходи щодо забезпечення громадян України медичною допомогою", який був прийнятий на засіданні РНБО 30 липня.

Відповідний указ №369 / 2021 і зазначене рішення Ради було оприлюднено на сайті глави держави.

У рішенні РНБО зазначається, що Кабінет міністрів України повинен до 1 грудня поточного року розробити і затвердити Стратегічний план розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року, визначивши терміни, відповідальних за виконання і чіткі механізми для забезпечення рівного доступу громадян України до своєчасної, безпечної і якісної екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої), паліативної медичної допомоги, а також реабілітації в сфері охорони здоров'я.

Уточнюється, що, серед іншого, Стратегічний план повинен передбачати введення, з 1 січня 2022 року, індикаторів якості надання первинної медичної допомоги, введення ключових показників ефективності для керівників закладів охорони здоров'я державної та комунальної форм власності, а також створення умов для можливості застосування міжрегіональних клінічних маршрутів пацієнта при наданні екстреної медичної допомоги.

Продовження на 2 стор.

В ЦЬОМУ ВИПУСКУ

Допомога новонародженим та реабілітація дітей з церебральним паралічем у 2022 році

..... 3

Послуги на Гіді для людей з інвалідністю

..... 3

Фізична терапія при цукровому діабеті

..... 4 - 7

Карта доступних реабілітаційних послуг

..... 8

НОВИНИ МЕДРЕФОРМИ

Закінчення. Початок на 1 стор.

ЗЕЛЕНСЬКИЙ УВІВ У ДІЮ РІШЕННЯ РНБО ПРО РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Президент України Володимир Зеленський підписав указ, який вводить у дію рішення Ради національної безпеки і оборони "Про стан національної системи охорони здоров'я та невідкладні заходи щодо забезпечення громадян України медичною допомогою", який був прийнятий на засіданні РНБО 30 липня.

Крім того, підготувати і внести на розгляд парламенту низку законопроектів, забезпечення внесення в установленому порядку змін до інших нормативно-правових актів з метою приведення станом на 1 квітня 2022 основ фінансування медичних послуг, що надаються усіма закладами охорони здоров'я державної та комунальної форми власності.

Також **План передбачає:**

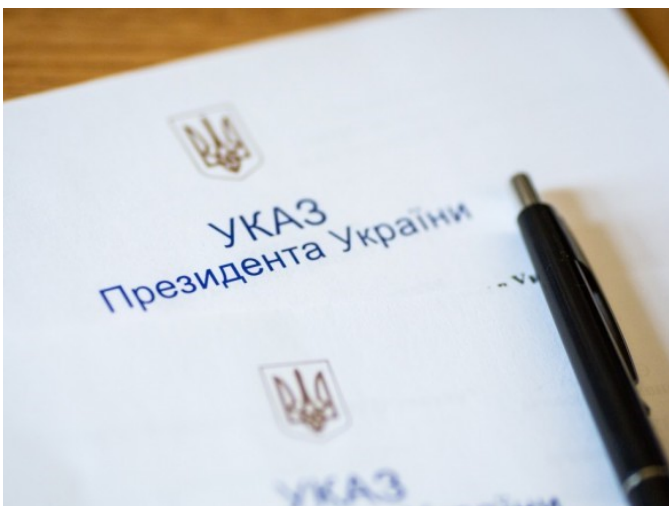
- ⇒ опрацювання питання про доцільність об'єднання вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги в один вид - спеціалізована медична допомога;
- ⇒ вдосконалення електронної системи охорони здоров'я;
- ⇒ підготовку документів про виключення з повноважень місцевих органів влади закупівель ліків і медичних виробів;
- ⇒ розвиток національної системи донорства крові;

- ⇒ опрацювання питання про посилення відповідальності за підробку документів, зокрема, електронних, про вакцинацію від коронавірусу;
- ⇒ забезпечення високого рівня медичної освіти і розвитку кадрів;
- ⇒ приведення процедури держреєстрації та відповідальності реєстраційних посвідчень на лікарські засоби у відповідність з європейськими нормами;
- ⇒ забезпечення супроводження у Верховній Раді законопроектів про посилення відповідальності за підробку медичної продукції;
- ⇒ вжиття заходів щодо мінімізації шкідливого впливу самолікування;
- ⇒ стимулювання розвитку вітчизняного виробництва ліків;
- ⇒ підготовку і проведення конкурсу на реалізацію проекту з розміщення в Україні виробництва вакцин.

Окремо РНБО доручило Міністерству охорони здоров'я України у місячний термін забезпечити внесення змін у документах для запобігання покупкам без електронного рецепта лікаря в роздрібній мережі аптек антибактеріальних, протівірусних та гормональних лікарських засобів.

Крім того, Міністерству охорони здоров'я, Київській міській державній адміністрації та обласним адміністраціям забезпечити необхідний рівень вакцинації дітей від інфекційних хвороб, включених до календаря профілактичних щеплень.

За інформацією Інформагентства
Інтерфакс-Україна

ДОПОМОГА НОВОНАРОДЖЕНИМ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ У 2022 РОЦІ

НОВИНИ МЕДРЕФОРМИ

До Програми медичних гарантій наступного року планується включити новий пакет “Реабілітація дітей з церебральним паралічем”.

В Національній службі здоров'я України відбулося перше засідання Робочої групи медичних експертів з питань медичної допомоги новонародженим у складних неонатальних випадках та медичної реабілітації немовлят народжених передчасно та/або хворими. Експерти також обговорили новий пакет “Реабілітація дітей з церебральним паралічем”, який запрацює в 2022 році. При обговоренні пакету “Медична допомога в складних неонатальних випадках” експерти приділили багато уваги підвищенню якості надання медичної послуги.

У нову редакцію пакету запропоновано включити:

- забезпечення катамнестичного спостереження;
- виходження за методом "Кенгуру" у відділеннях інтенсивної терапії;
- проведення активної лікувальної гіпотермії апаратним методом.

У вимогах до закупівель планують збільшити кількість медичних сестер до щонайменше 18 та додати обладнання для проведення лікувальної гіпотермії. До додаткових вимог пакету “Медична допомога при пологах” експерти запропоновували додати наявність у пологових

залах та операційних блендера для змішування киснево-повітряної суміші.

Обговорення пакетів реабілітації стосувалося організації послуги з використанням телемедицини, а саме: співвідношення часу очної і дистанційної роботи, зокрема на період карантину. Також експерти приділили увагу оцінці болю та своєчасному знеболенню: внесення методу лайт-знеболення, що не потребує ліцензії на роботу з наркотичними засобами і забезпечує додаткову якість реабілітаційної допомоги.

Обговорення пакету реабілітації при ДЦП стосувалося тексту редакції вимог та штату(необхідної кількості лікарів, можливості роботи за сумісництвом), а також спектру та кількості необхідного обладнання. Залишили для подальшого обговорення питання щодо необхідності включення в перелік фахівців: терапевта мови та мовлення, ортезиста.

Члени робочої групи сформували проміжні проекти документів. А фіналізуватимуть його на наступному засіданні, яке відбудеться за кілька тижнів.

За матеріалами НСЗУ

Послуги на Гіді для людей з інвалідністю

Гід з державних послуг, завдяки якому людям не потрібно зайвий раз контактувати з представниками державних установ, щоб “просто запитати”.

Д ля вашої зручності підготували добірку найнеобхідніших державних послуг для людей з інвалідністю, дітей з інвалідністю та людей, що піклуються про них.

Людям з інвалідністю:

- [Посвідчення; соціальна допомога людям з інвалідністю з дитинства;](#)
- [взяття на облік для забезпечення санаторно-курортним лікуванням та путівками;](#)
- [довідка для отримання пільг](#)

- [тим, хто не має права на пенсію чи соціальну допомогу;](#)
- [грошова компенсація замість санаторно-курортної путівки;](#)
- [грошова компенсація на бензин, ремонт, технічне обслуговування автомобілів та транспортне обслуговування;](#)
- [направлення до реабілітаційних установ;](#)
- [направлення на забезпечення ТЗР.](#)

Дітям з інвалідністю:

- [Соціальна допомога;](#)
- [направлення до реабілітаційних установ;](#)
- [направлення](#)

- [на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації.](#)

Людям, що доглядають за особами з інвалідністю:

- [Надбавка на догляд;](#)
- [грошова допомога тим, хто проживає разом із людиною з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, на догляд за нею.](#)

За матеріалами Мінцифри

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ

Цукровий діабет - це стан, при якому організм не виробляє достатню кількість гормону інсуліну.

Він також може розвинутися, коли клітини організму не реагують нормально на інсулін. При наявності цукрового діабету рівень цукру (глюкози) у крові стає занадто високим. Високий рівень цукру в крові може викликати багато проблем зі здоров'ям.

У 2018 році Центри з контролю та профілактики захворювань підраховали, що 34,2 мільйона американців (10,2%) мають цукровий діабет. Близько 7,3 мільйона з цих людей можуть навіть не знати, що у них цукровий діабет. Рівень діабету майже

вдвічі більший у корінних американців та афроамериканців. У 2017 році цукровий діабет був сьомою провідною причиною смертності в Сполучених Штатах Америки.

Діабет може виникнути у будь-кого в будь-якому віці. Фізичні проблеми, пов'язані з діабетом, включають слабкість, втрату витривалості, ожиріння та проблеми з рівновагою.

Діабет часто призводить до інших проблем, що виникають через знижену фізичну активність, яка викликає багато інших захворювань. Фізична активність і фізичні вправи - це ефективні засоби зниження рівня цукру в крові.

Фізичні терапевти допомагають людям з діабетом уникнути проблем,

пов'язаних з цим захворюванням або зменшити їх вплив. Вони вчать людей, як безпечно та ефективно додати до свого життя фізичну активність.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ДІАБЕТ ЗРОСТАЄ

422 мільйони
дорослих хворіють
на діабет у світі

1,2 мільйони
хворих
на діабет в Україні

Продовження на 5 стор.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Що таке діабет?

Діабет (цукровий діабет) - це захворювання, при якому організм не виробляє або не використовує належним чином інсулін. Інсулін - гормон, що виробляється підшлунковою залозою. Він дозволяє цукру проникати в клітини і забезпечувати енергією, необхідною для повсякденної діяльності. Коли підшлункова залоза не виробляє достатню кількість інсуліну, в крові накопичується занадто багато цукру. Це накопичення цукру також може статися, коли м'язові, жирові та печінкові клітини не реагують належним чином на інсулін. Це скопичення цукру в крові називається гіперглікемією. Воно може бути токсичним для клітин всього тіла. Коли клітини не мають достатньої кількості цукру для використання в якості енергії, вони використовують ненормальну кількість жирів для палива. Цей стан називається кетоацидозом і може спричинити недоїдання людини.

Існує три типи діабету:

- **1 тип найчастіше розвивається у дітей та молодих людей.** При цьому типі діабету імунна система руйнує клітини підшлункової залози, що виробляють інсулін (бета-клітини).
- **2 тип може розвинути в будь-якому віці і зазвичай його можна запобігти.** Клітини організму виробляють інсулінорезистентність. Підшлункова залоза не може виробляти достатню кількість інсуліну для подолання резистентності.
- **Гестаційний діабет розвивається у жінок під час вагітності.** Це частіше зустрічається у афроамериканців, корінних американців та американців іспанського походження. Він частіше трапляється у вагітних жінок, у яких діабет присутній у сімейному анамнезі.

Точна причина діабету 1 типу невідома. Наступні фактори відіграють важливу роль у розвитку цукрового діабету 2 типу та гестаційного діабету:

- Неправильне харчування.
- Ожиріння.
- Відсутність фізичних навантажень. Ускладнення від усіх типів діабету можуть включати:
- Хвороби серця.
- Інфаркт, інсульт.
- Високий кров'яний тиск.
- Ретинопатію (захворювання очей), яка може призвести до проблем із зором та сліпоті.
- Захворювання нирок.
- Нейропатії (захворювання нервової системи).

Це може спричинити біль у стопах і руках, пошкодження нерва внутрішнього вуха та проблеми з рівновагою.

- Захворювання периферичних судин (порушення кровообігу).
- Зниження сили м'язів (слабкість) та фізичних функцій.
- Проблеми зі шкірою, включаючи рани, виразки та інфекції.
- Руйнування клітин (некроз), найчастіше в пальцях і стопах.
- Ампутації.
- Передчасна смерть.

Прояви та симптоми

Наступні прояви можуть спостерігатися у людей хворих на цукровий діабет:

- Повільно загоюються пошкодження шкіри.
- Високий кров'яний тиск.
- Часті інфекції ясен, шкіри, піхви або сечового міхура.
- Незрозуміла втрата ваги.

До симптомів діабету відносяться:

- Підвищене відчуття спраги.
- Часте сечовипускання.
- Постійний або сильний голод.
- Втома, пітливість.
- Поколювання, печіння або оніміння ніг і рук.
- Помутніння зору.
- Біль у суглобах або м'язах.
- Судоми, біль у ногах або кульгання під час ходьби.
- Слабкість.
- Хронічний біль.

Продовження на 7 стор.

ОСНОВНІ ТИПИ:

Діабет I типу

Інсулінозалежний.
Організм не виробляє достатньо інсуліну

Діабет II типу

Інсулінонезалежний.
Організм виробляє інсулін, але не може ефективно його використати

Гестаційний діабет

Тимчасовий стан під час вагітності.
За 5-10 років може розвинути діабет II типу

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Продовження. Початок на 4 стор.

Американська Асоціація діабету пропонує ознайомитися з інформацією про цільовий рівень цукру в крові та іншими показниками.

Як діагностується діабет?

Діабет діагностується лікарем на основі аналізу рівня глюкози в крові. Цей тест призначає лікар, коли людина повідомляє про деякі ознаки та симптоми діабету. Ваш лікар також може призначити обстеження, якщо у вас є інші фактори ризику.

Якщо у вас цукровий діабет, фізичний терапевт може працювати з вами з метою зменшення проявів та симптомів діабету, складаючи план втручання на основі ваших особистих потреб та цілей. Фізичні терапевти працюватимуть з вами над фізичними проблемами, які можна вирішити за допомогою індивідуальної програми реабілітації.

Як може допомогти фізичний терапевт?

Фізичні терапевти допомагають людям з цукровим діабетом виконувати безпечні та ефективні програми реабілітації. Це може допомогти знизити рівень цукру в крові. Фізичний терапевт може допомогти покращити вашу здатність рухатися, виконувати щоденні дії та зменшити біль. Втручання, які здійснює фізичний терапевт, можуть сприяти швидшому загоєнню пошкоджень шкіри, які виникають внаслідок цукрового діабету.

Фізичний терапевт ознайомиться з вашими показниками рівня глюкози в крові та перевірить шкіру на наявність пошкоджень.

Він також проведе обстеження:

- Сили.
- Гнучкості.
- Витривалості.
- Рівноваги.
- Чутливості шкіри (особливо на ногах).

Фізичний терапевт використовуватиме результати цих тестів для розробки індивідуальної програми реабілітації, яка спрямована на вирішення ваших проблем та потреб. Реабілітаційна програма може допомогти вам покращити:

Рух. Фізичний терапевт вибере конкретні заходи та втручання, які допоможуть відновити нормальний рух. Відновлення нормального руху може початися з пасивних рухів, які виконуватиме фізичний терапевт для того, щоб мобілізувати суглоби. Фізичний терапевт може допомогти вам перейти до виконання активних вправ і розтягів, які ви можете робити самостійно.

Силу. Фізичний терапевт може навчити вас деяким вправам, щоб стабільно і безпечно відновлювати свою силу.

Гнучкість. Фізичний терапевт визначить, чи якісь м'язи є укороченими, і допоможе вам їх розтягнути. Фізичний терапевт може запропонувати активність для покращення гнучкості.

Витривалість. Важливо відновити свою витривалість. У вас може спостерігатися слабкість через обмежену активність. Фізичний терапевт може навчити вправам, які допоможуть вам відновити силу для повернення до звичної діяльності.

Рівновага та координація. Відновлення рівноваги є важливим для запобігання падінням. Координація також необхідна у повсякденному житті та роботі. Фізичний терапевт може навчити вас, як поліпшити рівновагу і відновити координацію.

Здатність ходити. Фізичний терапевт може покращити вашу здатність комфортно ходити, пристосувавши ваше взуття або додавши ортопедичні устілки для підтримки стоп. Фізичний терапевт може навчити вас користуватися ходунками або тростиною, якщо це необхідно для безпечної ходьби.

Продовження на 8 стор.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Закінчення. Початок на 4 стор.

Рівні болю. Втручання, яке здійснює фізичний терапевт - це безпечний спосіб лікування хронічного болю. Фізичний терапевт може використовувати різні техніки та види втручання. Він навчить вас виконувати вправи у найбільш ефективний та безпечний спосіб для контролю та зменшення болю. Фізичний терапевт може навчити вас, як захистити больові ділянки, щоб зробити їх менш чутливими до болю, який виникає внаслідок діабетичної нейропатії.

Рівень глюкози в крові. Фізичні навантаження можуть допомогти знизити рівень цукру в крові. Фізичний терапевт може розробити безпечну індивідуальну програму реабілітації, яка допоможе вам контролювати та знижувати рівень цукру в крові.

Загоєння пошкоджень шкіри. Фізичний терапевт може використовувати бинти, пов'язки, лосьйони та інші відновлювальні засоби для швидшого загоєння пошкоджень шкіри. Він також може перевірити загальний стан вашого взуття на його відповідність. Фізичний терапевт навчить вас щоденно перевіряти вашу шкіру та стопи, щоб запобігти розвитку пухирів та виразок.

Домашні вправи. Фізичний терапевт навчить вас, як зробити м'язи сильнішими, та як їх розтягнути. Він також навчить вас, як виконувати аеробні вправи самостійно вдома. Ваша програма тренувань буде конкретною для ваших потреб.

Здатність виконувати повсякденну та робочу діяльність. Фізичний терапевт обговорить з вами цілі вашої діяльності та використовуватиме їх для встановлення цілей вашого відновлення. Ваша індивідуальна реабілітаційна програма допоможе досягти поставлених цілей максимально безпечним, швидким та ефективним способом.

Проконсультуйтеся з фізичним терапевтом, перш ніж розпочати виконувати будь-яку індивідуальну програму реабілітації для зменшення проявів та симптомів діабету.

Якщо потрібна операція

Якщо частина вашого тіла стає занадто пошкодженою внаслідок дії діабету, вам може знадобитися ампутація. Фізичний терапевт може підготувати вас до операції і допомогти вам відновитися після неї. Він може допомогти вам впоратися з управлінням болем і швидшим заго-

єнням. Фізичний терапевт також може допомогти вам навчитися користуватися протезами, які можуть допомогти вам відновити здатність ходити і безпечно повернутися до виконання діяльності якомога швидше.

Чи можна попередити це захворювання?

Цукровий діабет 1 типу неможливо попередити, тому що науці ще належить визначити його причини.

Розвитку цукрового діабету 2 типу часто можна попередити завдяки:

- Утриманню ваги тіла в межах норми.
- Уникненням ожиріння шляхом здорового харчування.
- Регулярним фізичним навантаженням.

Фізичний терапевт може розробити індивідуальний реабілітаційний план, який допоможе вам уникнути діабету 2 типу. Він також може допомогти вам впоратися з діабетом, якщо він у вас вже є.

Зменшити ризик розвитку діабету можна за допомогою:

- Виконання регулярних вправ.
- Виконання рекомендованої кількості фізичних навантажень щотижня.
- Здорового харчування (усвідомлення та зменшення споживання цукру).
- Уникнення ожиріння або надмірної ваги.

Жінки можуть знизити ризик гестаційного діабету, роблячи те саме, що допомагає запобігти цукровому діабету 2 типу. Втрата зайвих кілограмів до настання вагітності настійно рекомендується.

Якщо у вас діабет, ви можете попередити розвиток багатьох проблеми, контролюючи рівень цукру в крові щодня. Правильне харчування та достатня щоденна фізична активність - ефективні способи боротьби з цукровим діабетом.

Виразкам на стопах можна запобігти, якщо щодня оглядати ваші стопи та шкіру, носити добре підібране взуття, використовувати ортопедичні засоби та добре доглядати за ногами. Фізичний терапевт може навчитися вас, як доглядати за своїми ногами.

Карта доступних реабілітаційних послуг

Momentum Wheels for Humanity у співпраці з Українською Асоціацією фізичної терапії реалізують проєкт "Покращення реабілітаційних послуг в системі охорони здоров'я", який фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

У рамках проєкту створено карту доступних реабілітаційних послуг, яка підвищує обізнаність та полегшує пошук необхідних реабілітаційних послуг, включаючи послуги із забезпечення асистивними засобами, які покращують індивідуальну мобільність, особам, які їх потребують, та тим, хто зазнав впливу конфлікту.

На карті можна знайти інформацію про установи/ заклади, які надають реабілітаційні послуги з метою розвитку, збереження та відновлення максимальної рухової та функціональної спроможності людини.

Більше інформації про карту доступних реабілітаційних послуг можна дізнатися на сайті Української Асоціації фізичної терапії.

Проєкт USAID також підготував навчальний відеоролик та інструкцію, які допоможуть користуватися картою. Інформацію про це дивіться нижче.

Якщо ви маєте пропозиції чи ідеї для співпраці, будь ласка, зв'яжіться з нами: rehab_ukraine@momentum4humanity.org

Мета картування – поширення інформації серед населення про доступні реабілітаційні послуги.

ВІДЕО-ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ КАРТИ ДОСТУПНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ТА АУДИОДИСКРИПЦІЯ ДО НЕЇ.

Сайт Української Асоціації фізичної терапії. Єдиний уповноважений представник професії "фізичний терапевт" в Україні
www.physrehab.org.ua

Partnerships PLUS

"Це відео стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) через Partnerships Plus у рамках угоди про співпрацю № 7200AA18CA00032, що підписано 28 вересня 2018 року, і реалізується JSI Research & Training Institute, Inc. Зміст є відповідальністю UCP-Wheels for Humanity і не обов'язково відображає точку зору Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) чи уряду США"

JSI

JSI Research & Training Institute, Inc.

Національна Асамблея
 людей з інвалідністю України
www.nauu.org.ua

Громадська спілка «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна Асамблея людей з інвалідністю України»

01030, м. Київ, вул. Рейтарська, 8/5А,
 к. 110
 Тел: (044) 279-61-82
 Факс: (044) 279-61-74
 office - nauu@ukr.net www.nauu.org.ua
Naiu2019.ft@gmail.com

This publication was made possible through the generous support of the American people through the U.S. Agency for International Development under Partnerships Plus cooperative agreement number 7200AA18CA00032, funded September 28, 2018, and implemented by JSI Research & Training Institute, Inc and Momentum Wheels for Humanity. The contents are the responsibility of the National Association for People with Disabilities and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government

Ця публікація стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку через Partnerships Plus у рамках угоди про співпрацю 7200AA18CA00032, що фінансується від 28 вересня 2018 року, і реалізується JSI Research & Training Institute, Inc та Momentum Wheels for Humanity (formerly UCP Wheels for Humanity). Зміст є відповідальністю Національної Асамблеї людей з інвалідністю України і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду США.